

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Financování neziskové organizace působící v oblasti
volnočasových aktivit

Funding of a Nonprofit Organization Operating in Leisure
Activities

Student: Vladimíra Harhajová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jitka Nováková, Ph.D.

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Vladimíra Harhajová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Financování neziskové organizace působící v oblasti volnočasových aktivit**
Funding of a Nonprofit Organization Operating in Leisure Activities

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Charakteristika a zdroje financování neziskových organizací
3. Analýza hospodaření občanského sdružení D – klub Ostrava
4. Zhodnocení hospodaření občanského sdružení D - klub Ostrava
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace (teorie a praxe)*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. 304 s. ISBN 978-80-245-1650-9.

REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. akt. vyd. Praha: EKOPRESS, s. r.o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně*. 10. akt. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 247 s. ISBN 978-80-7263-538-2.

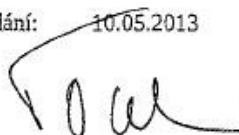
ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2009. 160 s. ISBN 978-80-247-2707-3.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

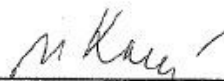
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jitka Nováková, Ph.D.

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

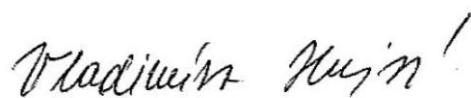
doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně“.

Datum odevzdání: 10. 5. 2013

A handwritten signature in black ink, reading "Vladimíra Harhajová". The script is cursive and fluid, with a prominent flourish at the end of the last name.

Vladimíra Harhajová

Obsah

1. Úvod.....	5
2. Charakteristika a zdroje financování neziskových organizací.....	7
2.1. Neziskový sektor	7
2.2. Vývoj neziskového sektoru v České republice.....	7
2.3. Vize, poslání, funkce a cíle.....	8
2.4. Původ neziskových organizací	13
2.4.1. Charita, filantropie a neziskovost.....	13
2.4.2. Neziskové organizace a právo sdružovat se	14
2.5. Členění neziskových organizací	16
2.6. Charakteristika občanského sdružení	17
2.7. Změna občanského zákoníku k 1. 1. 2014.....	19
2.8. Zdroje financování neziskových organizací	20
2.8.1. Charakteristika vlastních zdrojů.....	21
2.8.2. Charakteristika cizích zdrojů.....	22
2.8.3. Charakteristika potenciálních zdrojů.....	22
2.8.4. Fundraising.....	25
3. Analýza hospodaření občanského sdružení D-KLUB Ostrava	27
3.1. Charakteristika a činnost sdružení	27
3.2. Srovnání aktivit a hospodaření sdružení D-KLUB Ostrava v letech 2010 a 2011	31
3.3. Přehled akcí a financování za rok 2010.....	32
3.3.1. Cestopisné přednášky	32
3.3.2. Fotografické výstavy	34
3.3.3. Akce pro děti	34
3.3.4. Sportovní akce.....	34
3.3.5. Hudební pořady	34
3.3.6. Ekologické pořady pro mládež.....	35
3.3.7. Mezinárodní aktivity pro mládež	35
3.3.8. Přehled finančních zdrojů sdružení D-KLUB Ostrava za rok 2010.....	35
3.4. Přehled akcí a financování za rok 2011	38
3.4.1. Cestopisné přednášky	38
3.4.2. Fotografické výstavy	39

3.4.3.	Sportovní akce.....	39
3.4.4.	Ekologické pořady pro mládež.....	40
3.4.5.	Přehled finančních zdrojů sdružení D-KLUB Ostrava za rok 2011.....	40
4.	Zhodnocení hospodaření občanského sdružení D–KLUB Ostrava	41
4.1.	Komparace počtu organizovaných akcí v letech	41
4.2.	Komparace hospodaření a finančních výsledků	43
5.	Závěr	45
	Seznam použité literatury	47
	Seznam zkratek	49

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

1. Úvod

Pro neziskové organizace je problém získávání prostředků na svůj provoz jedním ze základních témat. Nabízí se celá řada potenciálních zdrojů financování, ale je otázkou, jak úspěšné získávání finančních prostředků z jednotlivých zdrojů skutečně je. Především v poslední době je ve veřejných sdělovacích prostředcích často zmiňováno financování ze zdrojů Evropské unie a s ním související důraz na správně podanou žádost, dokumentované využití prostředků a podobně. Nezisková organizace, která byla zvolena pro analýzu v praktické části této bakalářské práce, má s financováním ze zdrojů Evropské unie zkušenosti.

Cílem této bakalářské práce je srovnat finanční zdroje organizace ve dvou z pohledu neziskové organizace velmi odlišných letech a analyzovat důvody, které vedly k výrazným rozdílům v množství získaných finančních prostředků v těchto dvou srovnávaných obdobích. V jednom ze sledovaných období se podařilo analyzované neziskové organizaci zajistit významnou dotaci z evropských zdrojů, ve druhém nikoli. Je proto zajímavé vysledovat, z jakých dalších zdrojů a jakým způsobem je schopna organizace zaměřující se na pobyt v přírodě a outdoorové aktivity krýt své náklady.

V bakalářské práci je zpracováno téma financování neziskové organizace D-KLUB Ostrava, která byla založena v roce 2002 jako sdružení osob zaměřených na outdoorové aktivity – především na pobyt ve volné přírodě spojený s expedičními výpravami, splavováním řek, tábořením v divočině, poznáváním přírodních zajímavostí a kultur vzdálených i blízkých zemí.

Od roku 2005 propagují členové sdružení D-KLUB Ostrava outdoorové aktivity a svůj životní styl formou cestovatelských přednášek pro veřejnost. Počínaje rokem 2008 začali být aktivní v outdoorové osvětě mladých lidí na národní i mezinárodní úrovni, iniciují a organizují zahraniční výměny mládeže, kurzy pro mládež v přírodě, akce pro děti s ukázkou a výukou tábornických dovedností a další neziskové činnosti. K 31. 12. 2011 čítala členská základna klubu celkem 81 členů.

D-KLUB Ostrava nemá politické ambice, nepropaguje náboženské směry ani se neúčastní ekologických demonstrací. Motivem činnosti sdružení je vyjadřování respektu k přírodě.

Metody zvolené pro dosažení požadovaného cíle bakalářské práce vycházejí z možností, které se pro tento typ činnosti a analytické práce nabízejí – analýza, komparace, rozhovory s představiteli sdružení a čerpání informací z tištěných a elektronických zdrojů.

Pro analýzu financování byla získána od zástupců neziskové organizace data týkající se finančních zdrojů a sumárních nákladů v letech 2010 a 2011. Tyto dva roky představují podle konstatování pracovníků sdružení dvě velmi odlišná, nicméně typická období činnosti sdružení. S pracovníky sdružení bylo vedeno několik strukturovaných rozhovorů a autorka práce je rovněž několikrát navštívila v jejich sídle s cílem opatřit podklady a doplňující informace. Získaná data byla doplněna o další informace čerpané z odborné literatury a internetových prezentací a zdrojů. V práci pak byla získaná data komparována tak, aby byly zřejmé rozdíly mezi sledovanými obdobími.

První část bakalářské práce je věnována obecně tématu neziskových organizací z různých pohledů a je zde provedena sumarizace teoretických informací souvisejících s touto oblastí. Popisuje vývoj neziskového sektoru v České republice, důvody a motivy vzniku neziskových organizací, jejich poslání a cíle. Dále je zde uvedeno členění neziskových organizací a charakteristika občanských sdružení. Je zmíněno zakotvení neziskových organizací v předpisech a zákonech České republiky a je rozebírán původ a historie neziskových organizací.

Ve druhé části předkládané bakalářské práce jsou uvedeny zdroje financování neziskových organizací se zmínkou o třídění zdrojů na zdroje vlastní a cizí. V této části se nachází rovněž sekce věnující se detailně zdrojům potenciálním a fundraisingu.

Ve třetí a čtvrté části práce jsou detailně rozebrány činnosti občanského sdružení D-KLUB Ostrava v letech 2010 a 2011, které představují dvě velmi odlišná období z pohledu intenzity činnosti a potažmo z pohledu ekonomického. Tato část je rovněž věnována vlastní analýze finančních zdrojů ve zmíněných letech. Je zde proveden výčet činností a je srovnána četnost akcí, důvody rozdílů mezi analyzovanými léty a ekonomické důsledky rozdílů.

Závěr bakalářské práce shrnuje poznatky získané z provedené analýzy financování.

2. Charakteristika a zdroje financování neziskových organizací

Cílem neziskových organizací, které mají veřejně prospěšný charakter, je snaha o změnu chování a jednání člověka včetně zlepšení kvality jeho života a také snaha o změnu celé společnosti.

2.1. Neziskový sektor

Neziskový sektor je charakterizován tím, že:¹

- Dává prostor pro vlastní iniciativu občanů a je obrazem rozvinutosti občanské společnosti. Lidé mohou vytvářet spolky za jakýmkoliv účelem, který není v rozporu s ústavou, a mohou také zajišťovat takové služby, o které se stát z různých důvodů nemůže postarat.
- Funguje jako pojistka proti totalitnímu režimu. Společnost s širokou škálou spolků, organizací, asociací apod. zabezpečuje demokratický vývoj ve společnosti. Totalitní režimy mají snahu rušit ty organizace, které nejsou pod jeho vlivem.
- Umožňuje zajišťovat služby přímo v terénu.
- Vyplňuje ta místa ve společnosti, která nezajímají stát ani podnikatele.

2.2. Vývoj neziskového sektoru v České republice

Neziskový sektor navazuje v dnešní České republice na bohatou tradici. Nadace a spolky měly vždy významný podíl na národní, kulturní a politické emancipaci (viz například Národní obrození, vznik Československé republiky v roce 1918, Sametová revoluce v roce 1989). Tradice spolkové činnosti a neziskových organizací byla zpřetrhána v době totalitních režimů – fašistického a komunistického, kdy byla svobodná iniciativa občanů nežádoucí.²

Rok 1989 přinesl v této oblasti zásadní změnu. Začaly vznikat tisíce nestátních neziskových organizací a celý sektor prošel od té doby řadou změn.

---

¹ BOUKAL, P., VÁVROVÁ, H. a kol. *Ekonomika a financování neziskových organizací* 1. vyd. Praha: Oeconomica 2007. 116 s.

² NEZISKOVÝ SEKTOR [online]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/Podnikani/Ekonomicka-fakta/Neziskovy-sektor>

Poslání:

- musí vycházet ze základní filozofie neziskové organizace,
- mělo by ctít morální zásady,
- musí definovat, jak činnost organizace konkrétně přispívá k dosažení cílů,
- musí být konkrétní, je podkladem pro stanovení cílů organizace, ke stanovení strategie, dosahování užitků, výkonnosti a efektivnosti,
- vychází z potřeb občanů,
- v případě potřeby se zahrnuje do poslání i tvorbu zisku, jako finanční zdroj pro další rozvoj organizace,
- musí být srozumitelné pro všechny subjekty i kontrolní orgány.

Správné a výstižné formulování poslání je pro každou neziskovou organizaci velmi důležité z těchto důvodů:⁴

- poslání předurčuje právní formu organizace,
- reaguje na společenskou potřebu, kterou organizace naplňuje,
- vychází z něj hodnoty, které organizace vyznává,
- poslání informuje veřejnost a podporovatele organizace o jejím přínosu,
- vymezuje prostor pro produkty organizace,
- umožňuje fundraising,
- motivuje zaměstnance, dobrovolníky i podporovatele neziskových organizací,
- určuje tvář a image organizace.

Detailně rozpracované poslání je obsaženo v dokumentech, které musí neziskové organizace vypracovat, používat a archivovat. Je to:

- žádost o registraci,
- zakládací či zřizovací listina,
- zápis do rejstříku či jiné evidence,
- statut,
- stanovy,
- organizační řády,

---

⁴ ŠEDIVÝ, M. a O. MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 160 s.

- výroční zprávy o hospodaření a audity.

Formulace poslání závisí na konkrétní organizaci a jejím charakteru. Musí se v něm odrazit zaměření dané organizace, její velikost a také například její historie. Žádná právní norma formulaci poslání neupravuje, avšak kvalitně formulované poslání je základním stavebním kamenem úspěšného fungování neziskové organizace.

Prostřednictvím **funkce** je naplňováno poslání organizace. Je to soubor činností, jejichž výsledkem je:⁵

- produkce statků,
- nebo podmínky pro produkci těchto statků.

Funkce, které naplňují samo poslání organizace, jsou primární funkce. Funkce, které vytvářejí podmínky pro plnění primárních funkcí, se nazývají sekundární funkce. Primární funkce jsou velmi diferencované a obsah činnosti těchto funkcí je velmi rozmanitý. Naproti tomu sekundární funkce mají téměř ve všech organizacích neziskového sektoru stejnou strukturu. Sekundární funkce plní úlohy:

- personální,
- provozní,
- správní,
- komplexního hospodaření.

Od poslání jsou odvozeny **cíle** neziskové organizace. Je to stav, kterého má být dosaženo v určitém období. Mohou být členěny podle různých kritérií, například:

1. *Kritérium funkce*

- cíle primárních funkcí,
- cíle sekundárních funkcí.

2. *Kritérium času*

- cíle dlouhodobé (10-15 let),
- cíle střednědobé (3-10 let),
- cíle krátkodobé (pod 3 roky),
- cíle operativní.

3. *Kritérium adresnosti*

- cíle jsou členěny podle jednotlivých organizačních útvarů až po jednotlivé pracovníky.

---

⁵ REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. akt. vyd. Praha: EKOPRESS, s. r.o., 2010. 188 s.

Cíle neziskové organizace jsou obsaženy v koncepci rozvoje, ve strategickém plánu, případně pro krátkodobé období ve věcném a finančním plánu organizace na rok či čtvrtletí.

V České republice jsou díky neziskovým organizacím zajišťovány aktivity v oblastech, které jsou pro fungování společnosti důležité a přitom nejsou zabezpečeny podnikatelským sektorem. Označení nezisková organizace neznámá, že se jedná o organizaci, která nerealizuje žádný zisk, ale jde o organizaci, kde zisk není nejdůležitějším motivem její existence. Neziskovostí se rozumí skutečnost, že jakýkoliv zisk organizace musí být použit pro další činnost organizace prostřednictvím finančních fondů. Neziskovým organizacím se nezakazuje vedle hlavního účelu činnosti, kterým organizace směřuje k naplnění svého poslání, vykonávat také vedlejší výdělečné aktivity, jejich zisk však musí být i v tomto případě zdrojem financování hlavní činnosti.

Cílovou funkcí neziskového sektoru je přímé dosažení užitku, který má často podobu veřejné služby.

Neziskový sektor je zaměřen zejména na uspokojování potřeb občanů v těchto oblastech:

- vzdělávání,
- kultura,
- zdravotnictví,
- sociální služby,
- charita,
- životní prostředí,
- veřejná správa.

Nezisková organizace je pojem, který žádný platný předpis v České republice neupravuje, i když se dlouho uvažuje o zvláštním zákonu, který by neziskovou organizaci specifikoval, včetně jejího předmětu činnosti, způsobu hospodaření, zdanění atd. Nejčastěji se při charakteristice neziskové organizace vychází z definice uvedené v zákoně o dani z příjmu, dle kterého se jedná o organizaci charakteru právnické osoby, která nebyla zřízena nebo založena za účelem podnikání.

Zákon o daních z příjmů specifikuje v § 18 odst. 8 následující organizace nezaložené za účelem podnikání:⁶

- zájmová sdružení právnických osob, pokud mají tato sdružení právní subjektivitu a nejsou zřízena za účelem výdělečné činnosti,
- občanská sdružení včetně odborových organizací,
- politické strany a politická hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- nadace, nadační fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy,
- veřejné výzkumné instituce,
- školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu,
- obce, organizační složky státu,
- kraje,
- příspěvkové organizace,
- státní fondy a subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon.

Nepodnikatelské organizace jsou založeny zakládací nebo zřizovací listinou, kde je do detailu rozpracováno poslání organizace. Základními náležitostmi zřizovací nebo zakládací listiny jsou:⁷

- název zřizovatele,
- název, sídlo a IČ organizace,
- vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti,
- vymezení majetku a majetkových práv a povinností,
- okruhy doplňkové činnosti.

---

⁶ § 18 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů

⁷ OTRUSINOVÁ, M. *Hospodaření nepodnikatelských organizací, studijní pomůcka pro distanční studium* 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně 2009. 133 s.

2.4. Původ neziskových organizací

Počátky rozvoje neziskových organizací můžeme najít ve dvou klíčových oblastech. První z nich je charita, neboli filantropicky motivovaná činnost lidí, druhou je potom právo občanů sdružovat se.

2.4.1. Charita, filantropie a neziskovost

Slovo charita pochází z latinského *caritatem*, což znamená „křesťanská láska“. Do doby příchodu státu blahobytu – welfare state byly charitativní organizace většinou výsledkem nebo vyjádřením jakési velkodušnosti či dobročinnosti buď jednotlivce, nebo státu. V důsledku slábnutí moci a vlivu aristokracie a církve přecházely postupně dobročinné instituce a organizace pod vliv státu. To se týkalo jak organizací podporujících chudé, tak i například muzeí či škol zabezpečujících vyšší vzdělání.⁸

Se současnou neziskovou organizací se více než charita pojí pojem *filantropie*. Toto slovo označuje obecně lásku k lidem a pochází z řečtiny – *philanthropos*. Filantropie, tedy snaha pomoci, se dnes promítá do činnosti mnoha neziskových organizací. Takové organizace se potom nazývají nestátní neziskové organizace. Nejsou řízeny státem – vládou, nefungují za účelem dosažení zisku. Jsou vyjádřením postoje sdružení jedinců k některé z veřejných otázek a jsou závislé na financování z prostředků dobrovolných dárců, i když se míra této závislosti může v čase zásadně měnit. Organizace tohoto typu nevznikají proto, že si to přeje stát. Vnikají na podnět a přání konkrétní skupiny občanů.

Pojem filantropie je obecnější a širší, než je obsah pojmu charita, který se dnes vztahuje spíše k almužně nebo milosrdenství, což jsou činnosti spíše nahodilé než systematické. Kořeny filantropie můžeme hledat v zájmu společnosti o situaci chudých lidí. Tento zájem není výsadou některého z období vývoje lidstva, ale je obsažen v každé historické epoše.

Obsah pojmu filantropie se postupem času měnil. Filantropické aktivity přestávají být zaměřeny pouze na důsledky chudoby a předmět i formy filantropických aktivit dostávají pestřejší podobu.

---

⁸ HYÁNEK, V. *Neziskové organizace: teorie a mýty* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 132 s

2.4.2. Neziskové organizace a právo sdružovat se

Opodstatnění soukromých neziskových organizací můžeme najít nejen ve filantropických aktivitách, ale také v principu sebeřízení společnosti, což představuje schopnost určitého společenství lidí žijících a spolupracujících ve vymezeném prostoru organizovat a vzájemně usměrňovat své jednání bez korigujícího vlivu státní moci. Občané se sdružují do různých typů neziskových organizací a svoboda sdružování se stává jednou ze základních svobod demokratického státu. Konkrétně můžeme opodstatnění svobody sdružování shrnout do následujících bodů:⁹

1. Svoboda sdružování je základní podmínkou většiny ostatních svobod. Právě díky svobodě sdružování může jedinec lépe využívat svá osobní práva a svobody v oblasti politické, kulturní, ekonomické a dalších.
2. Demokracie nemůže existovat bez systému vyrovnávacích závaží, která pomáhají zajišťovat stabilitu systému. V demokratickém systému mohou vytvářet soukromé neziskové organizace částečnou obranu proti zneužívání moci. Svoboda sdružování na sebe váže různé formy aktivit konkrétních organizací, jejichž činnost lze v této souvislosti chápat jako součást veřejné kontroly či zpětné vazby pro vládní instituce.
3. Svoboda sdružování je formou účasti na moci. Státní aparát a jeho vliv se stal i v demokratických státech tak komplexní, že je nutné vyhledávat způsoby, jak zapojit občany do jejího výkonu i jinými cestami, než je volební právo. Soukromé neziskové organizace mohou v tomto rámci státu pomáhat naplňovat jeho vlastní poslání. Svěřením výkonu určité části státní moci soukromým institucím předává státní administrativa odpovědnost za řízení určité činnosti na nižší úroveň. Toto předání části odpovědnosti za chod společnosti může mnohé činnosti a vztahy zefektivnit.
4. Svoboda sdružování je ve svých projevech jedním z nástrojů prosazování společenských změn. Přeměna či vznik nových státních institucí může být méně spontánní a méně pružná, než je tomu v případě soukromých organizací, které disponují mechanismy umožňujícími reagovat na měnící se podmínky rychleji a tím někdy i účinněji. Proto velmi často předchází akce soukromých organizací akci veřejné správy. Reflektují existenci nových potřeb, nových problémů a změn, čímž dávají signály i institucím státu, který pak může lépe a snadněji reagovat na vzniklou situaci.

---

⁹ HYÁNEK, V. *Neziskové organizace: teorie a mýty* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 132 s

5. Svoboda sdružování je důležitá jako faktor informovanosti občanů. Dobrovolné neziskové organizace jsou místy, kde se občané „vychovávají“ a motivují pro společné, ale i obecně prospěšné potřeby a cíle. Jako všechny zájmové skupiny, i neziskové organizace při prosazování svých cílů často fungují jako zdroj informací pro občana v mnoha významných oblastech společenského života.
6. Svoboda sdružování je prostředkem „obraný“ a vzájemné podpory. Většina členů soukromých neziskových organizací má starost o řešení problémů, které jsou jim vlastní – získat určitou materiální výhodu, formovat určitý postup v rozvoji své organizace, ve strategii řešení poslání a cílů organizace. Mohou v organizaci hledat podporu i pro svoje osobní záležitosti či pro svou profesi. Spolu se svobodou sdružování ovšem musí fungovat i zákonná ochrana před jejím možným zneužitím.

Ve společnosti existují také faktory působící proti rozvoji svobody sdružování:¹⁰

1. Konkurence vůči vládnoucí moci.
Neziskové organizace mohou mít tendence přivlastňovat si úlohy, které tradičně ve společnosti náleží jiným institucím.
2. Riziko omezení demokratických svobod.
Jde o obavu státního aparátu z přílišného uvolnění podmínek fungování těchto soukromých subjektů, které by mohly vést k legalizaci některých společensky nebezpečných jevů jako je například fašismus, komunismus, radikální náboženské názory a podobně.
3. Obava státní moci z nárůstu majetku a moci soukromých neziskových organizací.
Některé neziskové organizace mohou soustřeďovat značný majetek, který často využívají na podobné účely jako státní instituce, čímž se stávají konkurenty těmto státním institucím.
4. Riziko byrokratizace organizace.
Jde o vnitřní faktor, který omezuje efektivnost činnosti organizace. Toto riziko může způsobit monopolizaci činnosti, centralizaci moci v jedné ruce a podobně.
5. Převážení zájmů jednotlivců nad zájmy obecnými.
Jde o takové případy, kdy se stává nezisková organizace „krycí rouškou“ pro jiné než deklarované typy činností, což znevýhodňuje celý sektor o očích veřejnosti i státu.

---

¹⁰ HYÁNEK, V. *Neziskové organizace: teorie a mýty* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 132 s.

2.5. Členění neziskových organizací

Neziskové organizace můžeme členit podle několika kritérií:¹¹

- podle kritéria zakladatele,
- podle kritéria globálního charakteru poslání,
- podle kritéria právně organizační normy,
- podle kritéria způsobu financování,
- podle kritéria charakteristiky realizovaných činností.

Podle kritéria zakladatele se neziskové organizace člení na:

- organizace založené veřejnou správou, tzn. státní správou, např. ministerstvem, nebo samosprávou, např. obcí nebo krajem, a proto se z uvedených důvodů některé z nich nazývají veřejnoprávní organizace,
- organizace založené soukromou fyzickou nebo právnickou osobou (nebo společně), nazývané soukromoprávní organizace,
- organizace, které vznikly jako veřejnoprávní instituce, např. veřejné vysoké školy.

Podle kritéria globálního charakteru poslání se neziskové organizace člení na:

- organizace veřejně prospěšné – jsou otevřené široké veřejnosti, všem, kteří danou službu potřebují a jejich hlavním cílem je poskytovat veřejně prospěšné služby a služby v obecném zájmu. Jsou to např. církve a náboženské společnosti, politické strany nadace a nadační fondy,
- organizace vzájemně prospěšné – cílem je sloužit osobám, které jsou jejími členy. Tyto organizace mohou vykonávat také veřejně prospěšnou činnost, ta ale není jejím hlavním cílem. Vznikají na bázi společných zájmů, koníčků, profese, věku, sociálního postavení. Mohou to být např. občanská sdružení, profesní komory apod.

Podle kritéria právně organizační normy se neziskové organizace člení na:

- organizace založené podle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- organizace založené podle ostatních zákonů platných pro neziskové organizace,

---

¹¹ REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. akt. vyd. Praha: EKOPRESS, s. r.o., 2010. 188 s.

- organizace založené podle zákona č. 513/1991 Sb. – obchodní zákoník a podobné organizace.

Podle kritéria financování se neziskové organizace člení na:

- organizace financované zcela z veřejných rozpočtů (organizační složky státu a územních celků),
- organizace financované zčásti z veřejných rozpočtů – na příspěvek mají legislativní nárok (příspěvkové organizace, některá občanská sdružení, církve a politické strany),
- organizace financované z různých zdrojů (dary, sbírky, vlastní činnost),
- organizace financované především z výsledků realizace svého poslání.

Podle kritéria charakteristiky realizovaných činností lze neziskové organizace popsat těmito znaky:

1. znaky společné pro všechny typy neziskových organizací:

- jsou právníckými osobami,
- nejsou založeny za účelem podnikání,
- nejsou založeny za účelem vytvoření zisku,
- uspokojují konkrétní potřeby občanů a komunit,
- mohou, ale nemusí být financovány z veřejných zdrojů,

2. znaky společné jen pro soukromé neziskové organizace:

- mají ze zákona povolenou svoji autonomii ve vztahu k vnějšímu okolí,
- členství je výhradně dobrovolné (s výjimkou některých profesních komor),
- vytváří neformální skupiny sympatizantů v rámci legislativy, podle které byly založeny.

2.6. Charakteristika občanského sdružení

Občanské sdružení je nejčastější právní formou nestátní neziskové organizace. Důvodem je snadné založení a minimum povinností, které tato organizace musí splňovat. Členy mohou být jak fyzické, tak právnícké osoby.¹²

Vznik občanského sdružení se řídí zákonem č. 83/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů o sdružování občanů.¹³ Sdružení vzniká registrací na Ministerstvu vnitra ČR a současně

¹² BOUKAL, P. *Nestátní neziskové organizace (teorie a praxe)*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. 304 s.

¹³ Zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů

evidenci na Českém statistickém úřadě.¹⁴ Občanské sdružení je právnickou osobou s přiděleným identifikačním číslem. Nejsou povolena taková sdružení, která popírají nebo omezují osobní, politické nebo jiné práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo náboženské vyznání a sociální postavení. Nesmí propagovat násilí, nesnášenlivost a nenávist, anebo jinak porušovat ústavu a zákony.

Z daňového hlediska je pro občanská sdružení podstatné, že zákon o sdružování občanů vylučuje, aby podle něj byla zakládána sdružení k výdělečné činnosti a k podnikání.¹⁵ Občanskými sdruženími jsou různé zájmové spolky, např. zahrádkáři, tělovýchovné jednoty, chovatelé apod.

Návrh na registraci podávají nejméně tři osoby, z nichž alespoň jedna musí být starší 18 let a tyto osoby tvoří současně přípravný výbor. K návrhu připojí stanovy ve dvojím vyhotovení, které musí obsahovat:

- název sdružení,
- sídlo,
- cíl činnosti,
- orgány sdružení, jejich volbu a fungování,
- podmínky vzniku členství,
- práva a povinnosti členů,
- zásady hospodaření,
- a další.

Fungování sdružení se řídí pravidly, která si samo stanoví. Účetnictví je vedeno podle zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví.

Zánik občanského sdružení může nastat:

- dobrovolným rozpuštěním nebo sloučením s jiným sdružením,
- pravomocným rozhodnutím ministerstva vnitra o jeho rozpuštění.

---

¹⁴ RŮŽIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně*. 10. akt. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 247 s.

¹⁵ PELC, V. *Daňové podmínky působení neziskových subjektů*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck 2010. 164 s.

2.7. Změna občanského zákoníku k 1. 1. 2014

Od 1. 1. 2014 začne platit nový občanský zákoník – zákon č. 89/2012 Sb. Nový občanský zákoník se s výjimkou církevních organizací dotkne všech subjektů občanského sektoru. Především zruší zákon č.83/1990 Sb., o sdružování občanů, zákon č.227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a zákon č.248/1995 Sb., obecně prospěšných společnostech. Občanská sdružení se dnem 1. 1. 2014 stanou spolky, jejichž základním posláním je realizace spolkové činnosti. Jakákoliv výdělečná a podnikatelská činnost bude pouze vedlejší činností spolku a její rozsah nebude nijak omezován. Občanský zákoník pak poskytuje pro stávající právní formy řadu možností k transformaci. Účelem transformace by mělo být zvolení takové právní formy, která vyhoví předmětu činnosti neziskové organizace.

Spolek bude mít možnost v případě, že nebude schopen naplnit znaky této právní formy, rozhodnout o své transformaci na ústav nebo sociální družstvo.

Z nového občanského zákoníku o spolcích:¹⁶

Spolek mohou založit alespoň tři osoby vedené společným zájmem. Nikdo nesmí být nucen k účasti ve spolku a nikomu nesmí být bráněno z něj vystoupit. Členové spolku neručí za jeho dluhy. Název spolku musí obsahovat slova "spolek" nebo "zapsaný spolek", postačí zkratka "z. s.". Hlavní činností spolku může být jen uspokojování a ochrana těch zájmů, k jejichž naplňování je spolek založen. Podnikání nebo jiná výdělečná činnost hlavní činností spolku být nemůže. Vedle hlavní činnosti může spolek vyvíjet též vedlejší hospodářskou činnost spočívající v podnikání nebo jiné výdělečné činnosti, je-li její účel v podpoře hlavní činnosti nebo v hospodárném využití spolkového majetku. Zisk z činnosti spolku lze použít pouze pro spolkovou činnost včetně správy spolku. Zakladatelé založí spolek, shodnou-li se na obsahu stanov. Stanovy obsahují alespoň:

- název a sídlo spolku,
- účel spolku,
- práva a povinnosti členů vůči spolku,
- určení statutárního orgánu.

Stanovy mohou založit pobočný spolek jako organizační jednotku spolku nebo určit, jakým způsobem se pobočný spolek zakládá a který orgán rozhoduje o založení, zrušení nebo

---

¹⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

přeměně pobočného spolku. Stanovy musí být uloženy v úplném znění v sídle spolku. Spolek lze založit i usnesením ustavující schůze tvořícího se spolku. Spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Návrh na zápis spolku do veřejného rejstříku podávají zakladatelé nebo osoba určená ustavující schůzí.

Pobočný spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Návrh na zápis pobočného spolku do veřejného rejstříku podává hlavní spolek. Zrušením hlavního spolku se zrušuje i pobočný spolek. Hlavní spolek nezanikne dříve, než zaniknou všechny pobočné spolky. Nabytím statusu veřejné prospěšnosti pro hlavní spolek nabývají tento status i pobočné spolky. Vzdá-li se hlavní spolek statusu veřejné prospěšnosti, nebo je-li mu odejmut, pozbývají jej i pobočné spolky.

Členství ve spolku zaniká vystoupením, vyloučením, nebo dalšími způsoby uvedenými ve stanovách nebo v zákoně. Orgány spolku jsou statutární orgán a nejvyšší orgán, případně kontrolní komise, rozhodčí komise a další orgány určené ve stanovách. Neurčí-li stanovy jinak, je nejvyšším orgánem spolku členská schůze. Členskou schůzi svolává k zasedání statutární orgán spolku nejméně jedenkrát do roka.

Soud zruší spolek s likvidací na návrh osoby, která na tom má oprávněný zájem, nebo i bez návrhu v případě, že spolek, ač byl na to soudem upozorněn:

- vyvíjí činnost zakázanou,
- vyvíjí činnost v rozporu s hlavní činností,
- nutí třetí osoby k členství ve spolku, k účasti na jeho činnosti nebo k jeho podpoře,
- brání členům ze spolku vystoupit.

Likvidace spolku může nastat:

- zrušením spolku s likvidací,
- fúzí spolku,
- rozdělením spolku.

2.8. Zdroje financování neziskových organizací

Všechny organizace potřebují pro svou činnost finanční prostředky a nejinak je to mu u organizací nevýdělečných. Tyto prostředky si musí zajistit buď vlastní činností, nebo jsou

odkázány na pomoc druhých. Nedostatek finančních prostředků je problém, který nejvíce omezuje fungování a rozvoj neziskových organizací. U neziskových organizací je důležitý tzv. vícezdrojový systém financování, protože spoléhání se na jeden druh příjmů může vést k závažným finančním problémům organizace.¹⁷

Finanční zdroje můžeme rozdělit podle různých kritérií. Například podle:¹⁸

1. *původu prostředků organizace,*

- vlastní zdroje – tyto zdroje zpravidla poskytují vlastní členové, nebo je organizace získá z vlastní činnosti,
- cizí zdroje – organizace je může získat na určitou dobu a poté je musí vrátit, např. půjčky,
- potenciální zdroje – jsou prostředky, které může organizace získat ze svého okolí na podporu činnosti, kterou vykonává.

2. *charakteru zdroje,*

- finanční prostředky,
- nefinanční prostředky např. věci, dary, čas, informace a podobně.

3. *geografického původu zdroje,*

- zdroje domácích,
- zdroje zahraničních.

4. *způsobu nabytí,*

- finanční příjem pro organizaci – přímá podpora,
- ušetřené finanční prostředky organizace – nepřímá podpora např. daňové úlevy, symbolický nájem, práce odvedená dobrovolníky a podobně.

2.8.1. Charakteristika vlastních zdrojů

Typickými vlastními zdroji jsou:¹⁹

- členské příspěvky,
- výnosy z vlastní činnosti.

---

¹⁷ STEJSKAL, J. *Ekonomika neziskové organizace* 1. vyd. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, 2010. 270 s.

¹⁸ REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. akt. vyd. Praha: EKOPRESS, s. r. o., 2010. 188 s.

¹⁹ STEJSKAL, J. *Ekonomika neziskové organizace* 1. vyd. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, 2010. 270 s.

Vlastní zdroje jsou velmi důležité. Účetní jednotka je může ovlivňovat, protože o nich sama rozhoduje. Stanovuje výši členských poplatků, může rozhodovat o pronájmu svého majetku apod. a má o vlastních zdrojích nejlepší přehled. Důležité také je, že vlastní zdroje může využít dle vlastního rozhodnutí. Z vlastních zdrojů může nezisková organizace tvořit rezervu do budoucna ve formě fondu a to buď na konkrétní projekty, nebo obecně na zvýšení finanční jistoty.

Členské příspěvky

Povinnost platby členských příspěvků vyplývá pro členy organizace přímo ze stanov nebo ze statutu. O jejich výši rozhoduje příslušný orgán. Výše členského příspěvku se může skládat z částky pro domovskou organizaci a pro vyšší organizační jednotky.

Jiné vlastní zdroje

Pro získávání dalších vlastních zdrojů může nezisková organizace použít vlastní majetek. Je to například pronájem tábořišť, sportovišť, kluboven apod.

Mezi vlastní zdroje mohou patřit také příjmy z poskytovaných služeb, např. poskytování reklam podnikatelům, spolupráce s obcemi při pořádání společenských akcí apod.

Významným zdrojem může být ziskové hospodaření pořádaných akcí a realizovaných projektů za podmínky, že na tyto akce nejsou čerpány dotace nebo příspěvky obcí.

2.8.2. Charakteristika cizích zdrojů

Za cizí zdroje jsou považovány ty prostředky, které může organizace získat na určitou dobu a poté je musí vrátit poskytovateli. Mohou to být nejčastěji půjčky od bank. Nevýhodou je nezanedbatelný úrok, který musí hradit vypůjčitel. Využívání cizích zdrojů by mělo být vždy dobře zváženo, aby nedošlo k nesplnění závazků a následným finančním problémům.

2.8.3. Charakteristika potenciálních zdrojů

Potenciální zdroje jsou ty, které mohou nestátní neziskové organizace čerpat pro zajištění své činnosti. Jde o nenárokové prostředky, které organizace mohou získat na základě žádosti nebo projektu od různých veřejných orgánů, soukromých organizací nebo jednotlivců. Jsou to například:

- dotace ze státního rozpočtu přímé,

- příspěvky ze zdrojů Evropské unie,
- dotace ze státního rozpočtu nepřímé,
- příspěvky územních samospráv (krajů a obcí),
- příspěvky od nadací a nadačních fondů,
- firemní dárcovství,
- individuální dárcovství.

Dotace ze státního rozpočtu přímé

Jde o finanční prostředky získané přímo ze státního rozpočtu, aniž by mezi příjemcem a poskytovatelem stála nějaká další instituce.

Tyto prostředky mohou být poskytovány těmito způsoby:

- výběrové řízení na konkrétní projekty a úkoly neziskových organizací vyhlašované příslušnými státními orgány,
- příspěvky a dotace na základě specifických zákonů, usnesení či nařízení vlády ČR, vyhlášek ministerstev,
- veřejné zakázky – humanitární pomoc, problematika zdravotně postižených, prevence drog, politika státu vůči uprchlíku apod.

Příspěvky ze zdrojů Evropské unie

Neziskové organizace mohou získat prostředky z peněz Evropské unie především ze strukturálních fondů prostřednictvím různých regionálních operačních programů v jednotlivých oblastech NUTS II. Jedná se o velké investiční projekty, které využívají velké organizace. Menší organizace mohou získat prostředky ze stejných zdrojů tím, že se zapojí do integrovaných programů rozvoje města, ve kterém sídlí. Mezi další zdroje plynoucí z evropských rozpočtů a fondů jsou programy vyhlašované správcovskými institucemi nebo organizacemi. Významná část peněz je věnována na rozvoj spolupráce v příhraničních oblastech.

Dotace ze státního rozpočtu nepřímé

Tyto dotace se týkají pouze neziskových organizací, které jsou vnitřně členěny na organizační jednotky. Podle pravidel ministerstev je nutné, aby tyto velké organizace žádaly o dotace pouze jednou souhrnnou žádostí. Organizační jednotky poskytnou ústředí podklady, to zpracuje žádost a projekt a podá jej na ministerstvo. Po přidělení prostředků rozhodne ústředí

o rozdělení dotací na jednotlivé žadatele. Takto poskytované dotace už nejsou dotacemi, protože jsou poskytovány jinému příjemci, než který je uveden v rozhodnutí ministerstva o přidělení dotace.

Příspěvky územních samospráv

Tyto příspěvky jsou velmi významným zdrojem financí pro nevýdělečné organizace. Výhodou je místní charakter, mohou být tedy lépe zacíleny na regionální priority. Nevýhodou je rozdílná úroveň v jednotlivých oblastech. Charakteristické pro tyto zdroje je, že se od sebe místně velmi liší ve výši, účelu i způsobu poskytnutí. Nestátní neziskové organizace mohou žádat podporu z různých grantových oblastí, např. volný čas, sport, kultura apod. Pro získávání prostředků z rozpočtů územních samospráv je základním předpokladem získávání informací jak z oficiálních materiálů, tak také ze zkušeností dřívějších žadatelů.

Příspěvky nadací a nadačních fondů

Nadace a nadační fondy jsou sdruženími majetku založenými právě za účelem podpory předem stanovených aktivit. Každá nadace je zaměřena na určitou oblast, v rámci které vybírá vhodné projekty – humanitární, sociální, preventivní, vzdělávací, ekologické apod. Při žádání o finanční podporu z určité nadace nebo nadačního fondu je vždy nutné zjistit, zda nadace na daný účel vůbec prostředky poskytuje.

Firemní dárcovství

Dalším možným finančním zdrojem pro neziskové organizace jsou dary od podniků. Některé podniky mají dobře propracovanou strategii sponzoringu, jiné neposkytují peníze neziskovým organizacím vůbec. Šanci získat podporu mají spíše menší organizace a to od firem se silnou vazbou na místní společnost. Klíčové pro úspěch při žádosti o prostředky ve firmách je možnost oslovit přímo rozhodující osoby. U podniků bývá daleko jednodušší získat hmotný dar než peníze. Firmy mohou neziskové organizace podpořit také poskytnutím slev na zboží a služby.

Individuální dárcovství

Neziskové organizace mohou získat drobné finanční dary, které bývají příležitostné, náhodné, nedají se plánovat. Nejedná se většinou o významnou položku příjmů účetní jednotky. Výjimkou jsou velké celonárodní sbírky či DMS kampaně (viz níže). Individuální dárcovství je založeno na aktivním přístupu neziskové organizace a jejím cílevědomém oslovování osob o příspěvek na daný prospěšný účel.

Velmi jednoduchou, flexibilní a časově nenáročnou podporu neziskových organizací nebo přímo určitých projektů nabízí zasílání dárcovských SMS neboli DMS (Donors Message Service). Příznivce dané organizace nebo projektu pošle z mobilního telefonu dárcovskou SMS v určitém tvaru na telefonní číslo zřízené pro tento účel. Tato SMS stojí 30 Kč, přičemž 27 Kč dostane daná organizace a 3 Kč náleží poskytovateli služby.

2.8.4. Fundraising

Fundraising je systematické získávání převážně finančních, ale i jiných prostředků potřebných pro činnost neziskové organizace. Jde o prostředky na běžnou činnost a rozvoj organizace. Fundraising můžeme definovat jako hledání, získávání a pěstování zdrojů, řízení a správu zdrojů, které mají pomoci především neziskovým organizacím zbavit se nedostatku prostředků, dosáhnout stanovených cílů a naplnit poslání organizace.²⁰

Zásady fundraisingu:²¹

- je potřeba získat zájem veřejnosti pro danou činnost, orientovat se na člověka a ne na jeho peníze,
- je potřeba přesvědčit veřejnost, že s prostředky bude nakládáno hospodárně a budou vynakládány na užitečné aktivity,
- je nutná jasná a srozumitelná definice poslání organizace,
- je potřeba definovat potenciální dárce a to na stávající a budoucí,
- je potřebné stanovit účinný způsob oslovení dárců,
- je nutné budovat hluboký a trvalý vztah s dárci.

Co je důležité:

- připravit se nato, že tato aktivita je náročná na lidi, na čas, na úsilí,
- je nutné být přesvědčen o tom, že žádáme na dobrou věc,
- musí být jisté, na co peníze žádáme – dárce musí dostat úplné informace,
- je nutné překonat pocit, že stejně nic nedostaneme,
- dárcovství vyžaduje protislužbu, často formální – poděkování, uvedení mezi podporovatele, pamatování na dárce při významných dnech apod.,

---

²⁰ REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. akt. vyd. Praha: EKOPRESS, s. r. o., 2010. 188 s.

²¹ STEJSKAL, J. *Ekonomika neziskové organizace* 1. vyd. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, 2010. 270 s.

- je potřebné oslovovat ty správné dárce – lidi se vztahem k tomu, co daná organizace dělá, lidi, kteří činnost organizace znají, lidi podobného smýšlení apod.,
- je nutné dodržet to, co slíbíme.

Vždy je jednodušší žádat o něco jiného než peníze, například o poskytnutí rady, pomoci s něčím, využití znalostí a aktivit známých. I takové věci jsou důležité a mohou organizaci pomoci.

3. Analýza hospodaření občanského sdružení D–KLUB Ostrava

V praktické části své bakalářské práce se budu zabývat analýzou hospodaření občanského sdružení D-KLUB Ostrava. Zakládající členy sdružení jsem znala ještě před vznikem D-KLUBu a vždy jsem s jejich aktivitami sympatizovala, protože sama mám velmi ráda pobyt v přírodě a ráda se pohybuji mezi podobně smýšlejícími lidmi.

3.1. Charakteristika a činnost sdružení

Hlavním posláním D-KLUBu Ostrava je:

- pořádání volnočasových aktivit souvisejících s pobytem ve volné přírodě,
- osvětová činnost v oblasti expedičního cestování zaměřená na mládež a širokou veřejnost (cestopisné besedy, festivaly, fotografické výstavy, apod.),
- budování technického a administrativního zázemí pro členy klubu,
- organizace mezinárodních vzdělávacích aktivit zaměřených na mládež a na pracovníky s mládeží,
- práce s dobrovolníky a pomoc při výjezdu do zahraničí.

D-KLUB Ostrava je od roku 2002 členským oddílem ČSTV - Českého svazu tělesné výchovy, Ostravské tělovýchovné unie a od roku 2005 členem ČSRS - Českého svazu rekreačního sportu.

Zakládající a klíčoví členové sdružení D-KLUB Ostrava mají svá občanská zaměstnání a nejsou finančně závislí na činnosti sdružení. Klubové činnosti se věnují ve svém volném čase a nepobírají za ni odměnu. Tento aspekt je velmi podstatný při posuzování hospodaření sdružení v čase. Intenzita činnosti, četnost pořádaných akcí a s tím související například oslovování sponzorů nebo oslovování institucí o poskytnutí finanční částky na činnost a tedy finanční toky směrem do a ze sdružení jsou zásadním způsobem závislé na časoprostoru, který jsou schopni členové sdružení věnovat. Někteří členové sdružení jsou sami majiteli firem, což znamená velké časové zatížení. Tento aspekt je dobře znatelný v hospodaření sdružení, kdy období vysoké četnosti organizovaných akcí a tedy vyšší ekonomické aktivity sdružení střídají období takřka hluchá, kdy byla aktivita sdružení bezmála zastavena, protože členové nedisponovali dostatkem volného času, aby se činnosti sdružení věnovali.

Hlavní náplní nabízenou sdružením D-KLUB Ostrava dalším subjektům – obcím, zájmovým sdružením, školám a dalším příspěvkovým organizacím a mladým lidem je pořádání:

- přednášek a fotografických výstav s cestovatelskou tematikou,
- mezinárodních výměnných programů mládeže a vzdělávacích seminářů,
- outdoorových programů pro děti a charitativních akcí,
- ekologicky výchovných a osvětových akcí,
- vysílání dobrovolníků do zahraničí v rámci programu EVS (European Voluntary Service).

Cestopisné přednášky

Pro zájemce z řad kulturních zařízení měst a obcí, pro domovy seniorů, pro školy i pro jiná zájmová sdružení připravují členové sdružení výpravné cestopisné projekce doplněné zajímavou besedou, audio doprovodem, ukázkou dovezených suvenýrů, případně uspořádáním doprovodné výstavy fotografií. Příkladem mohou být:

- Za samotou do kanadské pustiny (Kanada a Aljaška),
- Podzim v zemi tisíce jezer a sobů (Finské Laponsko),
- Za kajmany a coro-coro do orinocké delty (Venezuela),
- Albánie - země pro dobrodruhy,
- Florida - slunečná země (Spojené státy americké),
- Ostrovy věčného jara a dřímajících vulkánů (Kanárské ostrovy, Španělsko),
- Provence - kouzlo jihu Francie (Francie),
- Natchez Trace - stezkou indiánů za osídlováním Ameriky (jihovýchod USA),
- Andýo Elleniká (Řecko),
- Vietnam a severní Laos,
- Réunion - botanická zahrada v Indickém oceánu,
- Turecko - západní regiony a střední Anatólie.

Environmentální přednášky

V rámci ekologické osvěty zejména školní mládeže pořádá občanské sdružení D-KLUB Ostrava přednášky zaměřené na ochranu vod a vodních zdrojů a na řešení problematiky starých ekologických zátěží. Příkladem mohou být přednášky na téma:

- Voda – dnešní samozřejmost nebo nedostatkové zboží budoucnosti?

- Staré ekologické zátěže – způsoby zjišťování, evidence a řešení ekologického zatížení životního prostředí u nás a ve světě.

Příklady informačních letáků k osvětovým přednáškám na environmentální témata jsou uvedeny v příloze č. 1.

Národní a mezinárodní projekty mládeže

Národní a mezinárodní projekty jsou převážně zaměřeny na podporu práce s mládeží a výměny mládeže, Evropské dobrovolné služby, outdoorové aktivity, osvětu dětí a mládeže a jejich výchovu k respektování přírody.

Od roku 2008 uspořádal D-KLUB Ostrava na mezinárodní úrovni šest projektů s účastníky a s lektory z Česka, Polska, Litvy, Estonska, Moldávie, Finska, Norska, Německa, Holandska, Německa, Rakouska, Francie, Španělska, Portugalska, Malty, Řecka, Makedonie, Turecka, Ruska, Gruzie, Arménie, Ázerbájdžánu, Velké Británie a Kanady.

Evropská dobrovolná služba²²

Evropská dobrovolná služba (EVS) je projekt pro všechny aktivní lidi mezi osmnácti až třiceti lety, kteří mají zájem vyzkoušet si práci v některé z neziskových organizací v zahraničí. Je to příležitost strávit až jeden rok jako dobrovolník v zahraničí v akreditované hostitelské organizaci. EVS může nabídnout především změnu životního stylu, poznání nových krajů a lidí, zlepšení jazykových znalostí a osobní rozvoj. Dobrovolníkovi je hrazen pobyt, cesta do projektu a zpět, pojištění, stravné a kapesné cca 120 EUR měsíčně (liši se podle jednotlivých zemí). Hostitelské organizace jsou obvykle neziskové organizace, orgány místní samosprávy, organizace pracující s dětmi a mládeží a podobně. EVS obvykle probíhá v oblastech sociální práce, životního prostředí, kultury a sportu. Vždy se jedná o neziskovou neplacenou činnost, která je zaměřena nejen na pomoc hostitelské organizaci, ale také na rozvoj znalostí a zkušeností dobrovolníka. Dobrovolník by nikdy neměl sám nést plnou zodpovědnost, ale měla by mu být poskytována asistence a podpora ze strany hostitelské organizace tak, aby mohl plně rozvíjet své schopnosti. EVS probíhá v rámci programu EU „Mládež v akci“. Za fungování programu (tedy i EVS) je v každé zemi zodpovědná Národní agentura. Národní agentury akreditují jednotlivé organizace, které se chtějí do EVS zapojit (jako hostitelé nebo vysílatelé dobrovolníků), aby tím zajistili, že organizace poskytnou dobrovolníkům kvalitní

---

²² Evropská dobrovolnická služba [online]. Dostupné z: <http://www.evs.cz/?apc=97co>

hostitelská místa a dostatečnou podporu. Od srpna roku 2008 je D-KLUB Ostrava certifikovanou vysílající organizací.

Na obrázku 3.1 jsou znázorněna místa vysílání dobrovolníků do zahraničních neziskových organizací.

Obr. 3.1 Oblasti Evropské dobrovolnické služby

Zdroj: Evropská dobrovolnická služba Dostupné z: <http://www.evs.cz/?apc=cv>

Outdoorové programy a ekologická osvěta pro děti a mládež

Sdružení D-KLUB Ostrava nabízí obcím organizaci zábavních programů například v rámci dětských dnů. Dále pak sdružení nabízí tvořivé dílny pro děti, výuku lesní pedagogiky spojenou s poznáváním a dokumentováním rostlin a živočichů, odléváním stop zvěře a určováním hornin, ukázkou a výuku lukostřelby a uspořádání soutěží v tábornických a znalostních dovednostech.

Identifikační údaje sdružení²³

Název sdružení: D-KLUB Ostrava, o.s.

Statut organizace: Nestátní nezisková organizace, občanské sdružení

Registrace u MV ČR pod č.j. VS/1-1/52042/02-R ze dne 1. 1. 2002

Adresa provozovny (korespondenční adresa): 1. Máje 346/132, 703 00, Ostrava - Vítkovice

Sídlo: Vrázova 1253/9, 703 00, Ostrava - Vítkovice

Telefon / fax: +420 596 636 211

E-mail: info@d-klub.cz

webové stránky: www.d-klub.cz

IČ: 26609444

DIČ: CZ26609444

Členové výkonného výboru:

- Ing. Radim Ptáček, Ph.D. - statutární zástupce (klubový chairman), manažer EVS,
- Ing. Jitka Morawetzová - ekonomický manažer klubu,
- Mgr. Petra Kaločová - manažer mezinárodních projektů.

3.2. Srovnání aktivit a hospodaření sdružení D-KLUB Ostrava v letech 2010 a 2011

Pro analýzu financování a hospodaření neziskové organizace D-KLUB Ostrava jsem si vybrala roky 2010 a 2011. V roce 2010 bylo sdružení velmi aktivní a s příjmy přesahujícími jeden milion korun dosáhlo ve své dosavadní historii maxima. Naopak rok 2011 byl rokem útlumu s příjmy desetinovými ve srovnání s rokem předchozím. Rozboru a srovnání těchto dvou z pohledu hospodaření zásadně odlišných let se věnuji v následujících kapitolách.

---

²³ Internetové stránky občanského sdružení D-KLUB Ostrava [online]. Dostupné z: <http://www.d-klub.cz/cz/menu/12/kontakt/>

3.3. Přehled akcí a financování za rok 2010

Rok 2010 byl v historii sdružení rokem s nejvyšším počtem pořádaných akcí a také rokem s nejvyšším počtem podaných žádostí o příspěvky a granty. Výsledkem vysoké aktivity členů sdružení bylo dosažení nejvyšších příjmů v dosavadní historii sdružení. Jak již bylo uvedeno výše, aktivity občanského sdružení D-KLUB Ostrava jsou velmi závislé na časových možnostech klíčových členů sdružení a rok 2010 byl zatím rokem nejaktivnějším. To se na druhou stranu projevilo nedostatkem časoprostoru pro hlavní pracovní poměr členů sdružení a vedlo v následujícím roce k přesunu aktivit do civilního zaměstnání a tedy snížení počtu a úspěšnosti získaných grantů a dotací pro sdružení.

3.3.1. Cestopisné přednášky

Jednou z významných aktivit sdružení D-KLUB Ostrava je pořádání cestopisných přednášek. Přednášky realizují jak vlastní členové sdružení, tak jejich přátelé a hosté. Přehled cestopisných přednášek za rok 2010 je přiblížen v tabulce 3.1.

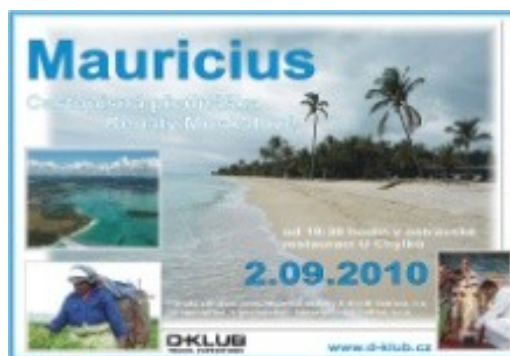
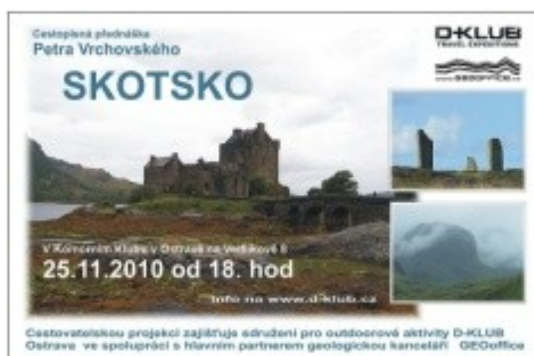
Tab. 3.1 Cestopisné přednášky v roce 2010

Název přednášky	Datum konání	Místo konání
Indiánskou stezkou Natchez Trace	6. 1. 2010	Havířov
Albánie – země pro dobrodruhy	7. 1. 2010	Ostrava
Srí Lanka	4. 2. 2010	Ostrava
Albánie – země pro dobrodruhy	18. 2. 2010	Ostrava
Za samotou do kanadské pustiny	2. 3. 2010	Ostrava
Benin	4. 3. 2010	Ostrava
Indiánskou stezkou Natchez Trace	30. 3. 2010	Ostrava
Kyrgyzstán	1. 4. 2010	Ostrava
Češi v Antarktidě	15. 4. 2010	Ostrava
Albánie – země pro dobrodruhy	22. 4. 2010	Havířov
Perly Francie	6. 5. 2010	Ostrava
Ghost River Rediscovery	25. 5. 2010	Ostrava
Norsko na skok	3. 6. 2010	Ostrava
Za samotou do kanadské pustiny	8. 6. 2010	Krnov
Řecko – Andýo Ellenika	17. 6. 2010	Ostrava
Za samotou do kanadské pustiny	22. 7. 2010	Klimkovice
Mauricius	2. 9. 2010	Ostrava
Albánie – země pro dobrodruhy	30. 9. 2010	Klimkovice
Britská Kolumbie	7. 10. 2010	Ostrava
Napříč Amerikou	9. - 10. 10. 2010	Brno
Nepál	4. 11. 2010	Ostrava
Indiánskou stezkou Natchez Trace	9. 11. 2010	Karviná
Skotsko – země horalů	25. 11. 2010	Ostrava
Maroko	2. 12. 2010	Ostrava
Srí Lanka	16. 12. 2010	Ostrava.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokladů D-KLUBu Ostrava, o.s.

Cestopisné přednášky si dávají za cíl poutavou formou seznámit posluchače se zeměmi a oblastmi, které nejsou běžnou destinací uváděnou v katalogích cestovních kanceláří. Členové sdružení v těchto zemích navštěvují kromě turisticky známých míst rovněž řadu lokalit, které leží mimo zájem běžných turistů a která jsou zajímavá z pohledu ochrany přírody. Na prezentace se pak snaží přilákat širokou veřejnost zajímavými upoutávkami a plakáty, které rozesílají elektronickou poštou účastníkům dřívějších přednášek (pokud ti o to projeví zájem), nebo formou vývěsek na frekventovaných místech. Příklady upoutávek na cestopisné přednášky v roce 2010 jsou na obrázku 3.2.

Obr. 3.2 Upoutávky na cestopisné přednášky za rok 2010

Zdroj: D-KLUB Ostrava, o.s.

3.3.2. Fotografické výstavy

V komorním klubu Kulturního zařízení Ostrava – Jih a v kulturním zřízení GAMA v Ostravě probíhaly dlouhodobé výstavy fotografií z cestovatelských expedic – Finsko 2005 a Kanada 2004.

3.3.3. Akce pro děti

- Den země, duben 2010, Karviná,
- Prvomájové oslavy ve Skotnici, květen 2010, Skotnice,
- Den dětí v Lázních Klimkovic, červen 2010, Klimkovic,
- Havířov v květech, dílčí program pro magistrát města Havířov, 19. 6. 2010,
- Havířovské slavnosti, dílčí program pro magistrát města Havířov, 4. – 5. 9. 2010.

3.3.4. Sportovní akce

- Nedělní volejbal – ZŠ Čkalovova, dlouhodobě od roku 2002,
- plážový volejbal – gymnázium Čs. exilu, v období letních prázdnin, dlouhodobě od roku 2006,
- ricochet – Avízo squash club, individuálně, zahájeno v roce 2002,
- zimní expedice BeskydMoutains – 17. ročník 26. – 28. 2. 2010.

3.3.5. Hudební pořady

- Podzimní ozvěny 19. – 21. 11. 2010, 1. ročník cestovatelského hudebního festivalu.

3.3.6. Ekologické pořady pro mládež

- Voda – dnešní samozřejmost nebo nedostatkové zboží budoucnosti? 16. 11. 2010, Ostrava,
- CETUR 2009 - 2010 – environmentální projekt „Cestopisnými přednáškami k trvale udržitelnému rozvoji“ pro děti a mládež z Moravskoslezského regionu zaměřený na ochranu životního prostředí, ohleduplné chování k životnímu prostředí a smysluplného využití volného času. Leták propagující tento projekt je uveden v příloze č. 2.

3.3.7. Mezinárodní aktivity pro mládež

V průběhu roku 2010 se podařilo občanskému sdružení podat dvě úspěšné žádosti o grantovou podporu z prostředků Evropské unie prostřednictvím České národní agentury Mládež. Uvedené dva projekty byly realizovány v České republice a jednalo se o:

- Human is the reason, human is the answer – březen 2010. Předmětem činnosti v rámci tohoto projektu byla výměna mládeže z Gruzie, Arménie, Turecka a České republiky.
- ...at the beginning was a Mohawk... - květen 2010. Jednalo se o mezinárodní školící kurz, jehož se zúčastnilo 25 zájemců z 11 zemí.

V průběhu roku 2010 vysílalo občanské sdružení aktivně dobrovolníky do zahraničí v rámci programu Mládež v akci, pořádaným Českou národní agenturou Mládež. V jednom případě byl D-KLUB Ostrava koordinující organizací zastřešující dobrovolnický projekt v Gruzii.

3.3.8. Přehled finančních zdrojů sdružení D-KLUB Ostrava za rok 2010

V roce 2010 se vedení sdružení D-KLUB Ostrava snažilo oslovovat s žádostí o finanční příspěvky kulturní domy, knihovny, veřejné instituce, krajské zastupitelstvo, nadace a také podalo dvě žádosti o granty z fondů Evropské unie.

Žádosti zpracovávali členové klubu vlastními silami, nebo oslovovali s požadavkem na přípravu žádostí profesionální agentury. Ukázalo se ovšem, že byt' je zadání zpracování žádosti o granty a příspěvky časově výhodnější a lze se oprávněně domnívat, že takto podaná žádost bude mít díky zběhlosti zpracovatele vyšší šanci na úspěch, finanční náklady spojené s tímto způsobem zpracování žádosti (částky za zpracování jedné žádosti mezi 25 000 Kč

a 30 000 Kč) jsou pro neziskovou organizaci nadměrnou finanční zátěží. Není pochopitelně také jisté, že takto zpracovaná žádost bude akceptována a vynaložené náklady bude možné ze získaného projektu pokrýt.

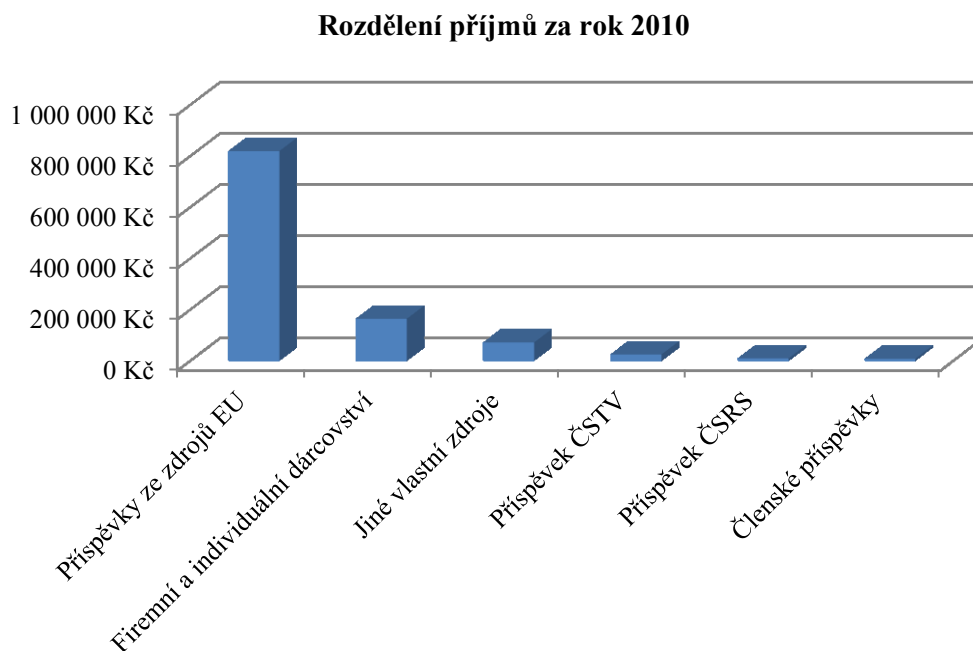
V následujících tabulkách a grafech jsou uvedeny zdroje příjmů sdružení D-KLUB Ostrava v roce 2010. Tyto příjmy představují jak úspěšné žádosti o dotace a příspěvky, tak vlastní zdroje sdružení.

Tab. 3.2 Rozdělení příjmů za rok 2010 dle původu prostředků organizace

Zdroj příjmů	Částka v Kč	Účel, poznámka
Vlastní zdroje		
Členské příspěvky	8 000	80 členů, 100 Kč/rok
Jiné vlastní zdroje	71 641	přednášková činnost, akce pro děti
Potenciální zdroje		
Příspěvky ze zdrojů EU	819 585	2 x grant z EU prostřednictvím České národní agentury pro mládež
Firemní a individuální dárcovství	164 049	sponzoři, soukromé osoby
Příspěvek ČSTV	25 000	příspěvek na sportovní akce
Příspěvek ČSRS	10 000	příspěvek na sportovní akce
Cizí zdroje		
Nebyly čerpány	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokladů D-KLUBu Ostrava, o. s.

Graf 3.1 Rozdělení příjmů za rok 2010 dle původu prostředků organizace

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokladů D-KLUBu Ostrava, o. s.

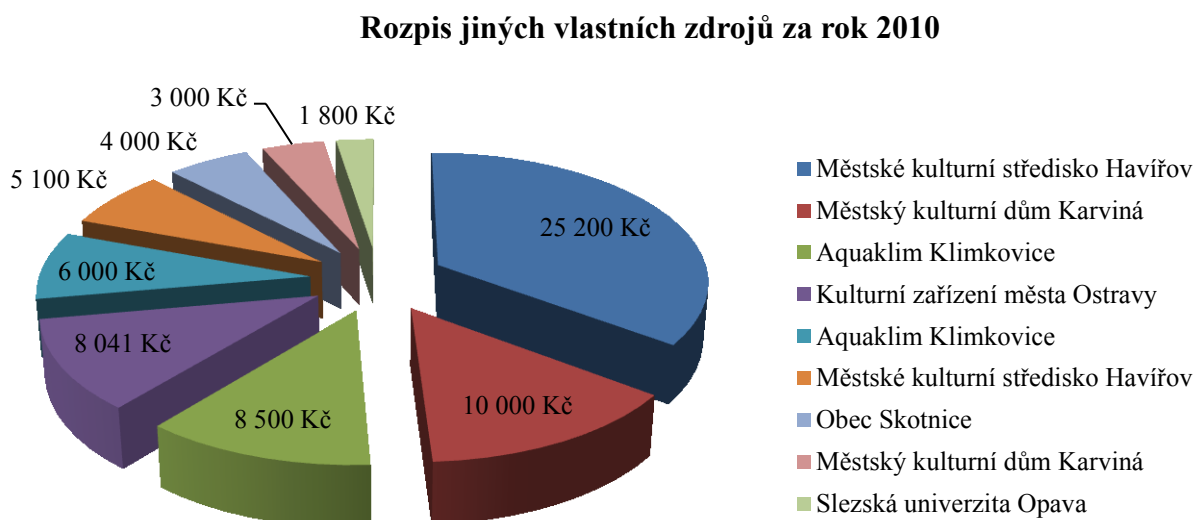
Z výše uvedeného grafu je zřejmé, že zdaleka nejvyšší příspěvky získalo v roce 2010 sdružení ze zdrojů Evropské unie. Druhým významným zdrojem financí pak bylo dárcovství.

Tab. 3.3 Rozpis jiných vlastních zdrojů za rok 2010

Zdroj příjmů	Částka v Kč	Účel
Kulturní zařízení města Ostravy	8 041	přednášková činnost
Městské kulturní středisko Havířov	5 100	přednášková činnost
Městské kulturní středisko Havířov	25 200	akce pro děti
Městský kulturní dům Karviná	3 000	přednášková činnost
Městský kulturní dům Karviná	10 000	akce pro děti
Aquaklim Klimkovice	8 500	přednášková činnost
Aquaklim Klimkovice	6 000	akce pro děti
Slezská univerzita Opava	1 800	přednášková činnost
Obec Skotnice	4 000	akce pro děti - dětský den

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokladů D-KLUBu Ostrava, o. s.

Graf 3.2 Rozpis jiných vlastních zdrojů za rok 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokladů D-KLUBu Ostrava, o. s.

Občanské sdružení D-KLUB Ostrava podalo v roce 2010 další žádosti o finanční podporu projektů, ty však byly zamítnuty. O příspěvky požádalo následující subjekty:

- městská část Ostrava Jih, žádost o příspěvek na přednáškovou a kulturní činnost, požadovaná částka 30 000,- Kč, celková částka projektu 300 000,- Kč (270 000,- Kč z jiného zdroje),

- Moravskoslezský kraj, žádost o dotaci na Cestovatelský festival TRAFES, požadovaná částka 124 500,- Kč, celková částka 300 500,- Kč (176 000,- Kč z jiného zdroje),
- Minigranty z nadačních fondů ArcelorMittal, OKD, Telefónica O2,
- Evropský parlament, žádost o příspěvek na cestovatelský festival v ČR TRAFES,
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, žádost o příspěvky na plánované akce.

Výsledek hospodaření občanského sdružení D-KLUB Ostrava za rok 2010

Tab. 3.4 Výsledek hospodaření za rok 2010

	Celkem v Kč za rok 2010
Příjmy celkem	1 098 275
Výdaje celkem	963 119
Výsledek hospodaření	136 156

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokladů D-KLUBu Ostrava, o.s.

Účetní uzávěrka byla za rok 2010 předána Ostravské tělovýchovné unii v březnu roku 2011. Klub hospodařil v roce 2010 beze ztráty s přebytkem 135 156,- Kč. Přebytek byl využit na rozvoj činnosti sdružení v následujícím roce.

3.4. Přehled akcí a financování za rok 2011

Rok 2010 byl naplněn aktivitami, které otevřely nové oblasti činnosti sdružení, naplňovaly ambice jeho členů a dokonce byly finančně zajištěny tak, že sdružení mohlo určitý přebytek financí použít pro start do roku 2011. Na druhou stranu ale cítili nejaktivnější členové vyčerpání a určité zklamání z toho, že se nepodařilo činnost sdružení profesionalizovat. Na základě těchto závěrů se vedení sdružení na sklonku roku 2010 rozhodlo pojmout rok 2011 zcela jinak – rozhodli se dále se věnovat činnosti neziskové organizace pouze formou náplně volného času, který jim zbýval vedle práce ve svém hlavním zaměstnání či podnikatelské činnosti.

Vedení sdružení přestalo samo iniciativně vyhledávat projekty a finanční zdroje. Cestopisné přednášky, výstavy a další aktivity provozovali pouze tehdy, pokud byli osloveni.

3.4.1. Cestopisné přednášky

V roce 2011 pokračovali členové sdružení a jejich hosté v pořádání cestopisných přednášek, byť v mnohem menším rozsahu, než v roce předchozím. Přehled je znázorněn v tabulce 3.5.

Tab. 3.5 Cestopisné přednášky v roce 2011

Název přednášky	Datum konání	Místo konání
Vietnam	6. 1. 2011	Ostrava
Skotsko	25. 1. 2011	Karviná
Chile Patagonie Argentina	3. 2. 2011	Ostrava
Namibie	3. 3. 2011	Ostrava
Západní Pákistán	7. 4. 2011	Ostrava
Mauricius	14. 4. 2011	Ostrava
Řecko – Andýo Ellenika	5. 5. 2011	Ostrava
Moldávie	2. 6. 2011	Ostrava
Indie	24. 11. 2011	Ostrava
Botswana	1. 12. 2011	Ostrava
Jordánsko	8. 12. 2011	Ostrava

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokladů D-KLUBu Ostrava, o.s.

Pro elektronické a tištěné upoutávky na cestopisné přednášky pořádané sdružením v roce 2011 byla opět zvolena atraktivní forma kombinující zajímavým způsobem text a grafiku. Příklad upoutávek na cestopisné přednášky přibližuje obrázek 3.3.

Obr. 3.3 Upoutávky na cestopisné přednášky za rok 2011

Zdroj: D-KLUB Ostrava, o.s.

3.4.2. Fotografické výstavy

Stejně jako v roce 2010, probíhala také v roce 2011 v Komorním klubu Kulturního zařízení Ostravy Jih a v kulturním zařízení GAMA v Ostravě dlouhodobá výstava fotografií z cestovatelské expedice tentokrát do Vietnamu a severního Laosu.

3.4.3. Sportovní akce

V návaznosti na předchozí roky byly pořádány sportovní akce dlouhodobého charakteru:

- Nedělní volejbal – ZŠ Čkalovova, dlouhodobě od roku 2002,
- plážový volejbal – gymnázium Čs. exilu, v období letních prázdnin, dlouhodobě od roku 2006,
- ricochet – Avízo squash club, individuálně, zahájeno v roce 2002.

Tyto akce byly nově doplněny o thajský box – Como 3 gym Ostrava. Proběhl 18. ročník tradiční zimní expedice BeskydMountains v termínu 18. – 20. 2011.

3.4.4. Ekologické pořady pro mládež

V rámci ekologické osvěty, zejména školní mládeže, pořádal D-KLUB Ostrava v roce 2011 environmentální přednášky v oblasti ochrany podzemních a povrchových vod a nakládání s odpady a s ekologickým zatížením prostředí. Celkem proběhly během roku čtyři přednášky v Ostravě a v Havířově.

3.4.5. Přehled finančních zdrojů sdružení D-KLUB Ostrava za rok 2011

Jak bylo uvedeno výše, v roce 2011 byla činnost sdružení významně utlumena a z toho vyplynul rovněž výrazně omezený rozpočet. Sdružení získalo 8 000 Kč z členských příspěvků, blíže nespecifikovaný příspěvek od ČSTV a ČSRS. Firemní a individuální dárcovství představovalo částku kolem 50 000 Kč. Byly výrazně omezeny pořádané akce, a tedy rovněž na straně výdajů došlo ke značné redukci.

Výsledek hospodaření za rok 2011

Tab. 3.6 Výsledek hospodaření za rok 2011

	Celkem v Kč za rok 2011
Příjmy celkem	105 684
Výdaje celkem	96 490
Výsledek hospodaření	9 164

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokladů D-KLUBu Ostrava, o.s.

Účetní uzávěrka byla za rok 2011 předána Ostravské tělovýchovné unii v březnu roku 2012. Klub hospodařil v roce 2011 beze ztráty s přebytkem 9 164,- Kč.

4. Zhodnocení hospodaření občanského sdružení D–KLUB Ostrava

V předchozí kapitole byly na názorném příkladu prezentovány dva zcela odlišné roky v hospodaření občanského sdružení D-KLUB Ostrava. Rok 2010 jako období maximální aktivity motivované snahou o finanční soběstačnost, která sice nebyla podle slov členů vedení sdružení dosažena, nicméně prokazatelně vyšší počet obesílaných grantů a podaných žádostí o příspěvek či dotaci vedl k tomu, že se sdružení podařilo získat významné finanční částky především z grantů Evropské unie na organizaci mezinárodních výměnných pobytů mládeže. Rok 2011 pak naopak jako období útlumu pramenícího především z únavy klíčových členů sdružení po velmi intenzivním roce 2010 a jejich výrazně vyšší aktivity ve svých civilních profesích.

4.1. Komparace počtu organizovaných akcí v letech

V níže uvedené tabulce jsou přehledně srovnány roky 2010 a 2011 z pohledu akcí pořádaných sledovaným občanským sdružením. Ze srovnání je zřetelný pokles počtu organizovaných akcí o 39 % v roce 2011 oproti roku 2010.

Tab. 4.1 Srovnání počtu akcí pořádaných občanským sdružením D-KLUB Ostrava v letech 2010 a 2011

Typ aktivity	Počet akcí realizovaných v roce 2010	Počet akcí realizovaných v roce 2011
Cestopisné přednášky	25	11
Fotografické výstavy	2	2
Akce pro děti	5	0
Sportovní akce	4	5
Hudební pořady	1	0
Ekologické pořady pro mládež	2	4
Mezinárodní aktivity pro mládež	2	0
Celkem pořádáno akcí	41	25
Pokles počtu akcí pořádaných v roce 2011 ve srovnání s rokem 2010		- 39,0 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokladů D-KLUBu Ostrava, o.s.

K poklesu aktivity došlo u takřka všech typů organizovaných akcí. Markantní je především pokles počtu akcí organizovaných pro děti (v roce 2010 bylo organizováno pět podniků, zatímco v roce 2011 žádný) a mezinárodních aktivit pro mládež (dvě v roce 2010 versus žádná v roce 2011). Pokles u těchto položek je pochopitelný.

Akce pro děti jsou velmi vyčerpávající jak organizačně, tak fyzicky. Jejich součástí je stavba indiánského stanu tee-pee, lukostřelba a spousta her, které organizují sami členové sdružení. Dětské dny trvají zpravidla od časného dopoledne do večera a organizátoři po nich bývají podle vlastních slov vyčerpaní.

Mezinárodní aktivity pro mládež naopak nejsou až tak fyzickou zátěží, jako spíše vyžadují enormní množství a času potřebného k řešení všech potřebných formálních náležitostí. Je nutné navázat a aktivně udržovat kontakt se zahraničními partnery, zajišťovat zábavnou a naučnou část náplně pobytů, organizovat práci s účastníky pobytů v České republice a podobně. Řada aktivit se odehrává pochopitelně i na straně dalších hostitelských zemí, se kterými je potřeba aktivity koordinovat a případně je navštěvovat. Vzhledem k faktu, že se

často jedná o země východní Evropy nebo Asie, je organizace s ohledem na specifika těchto zemí komplikovanější.

K poklesu počtu pořádaných akcí došlo rovněž u cestopisných přednášek. Zde je snížení počtu akcí dáno především menší aktivitou v přípravě prezentací. Ty jsou vedeny formou přednášky provázené fotografiemi a krátkými videi. Výběr zajímavých snímků, návrh doprovodného slova a v neposlední řadě propagace akce spojená s vyhledáním vhodného sálu nebo místnosti představuje také nemalou organizační zátěž.

Mírný vzestup zaznamenaly sportovní akce pro členy sdružení. Zde se jedná o relaxaci a sportovní vyžití, které se ukázalo naopak po velmi hektickém roce jako žádoucí. Členové sdružení se scházeli v tělocvičně a na sportovištích i v době, kdy se méně jiným společným akcím a kompenzovali tak nedostatek vzájemného kontaktu a setkávání. Tyto aktivity jsou rovněž finančně minimálně náročné.

Ekologické pořady pro mládež zaznamenaly jako jediné výrazný nárůst. Ten byl dán velkým zájmem škol, pro které byly tyto akce dříve pořádány. S ohledem na fakt, že bylo možno zopakovat akce s podobným zaměřením, nebyly pro organizátory až takovou zátěží.

4.2. Komparace hospodaření a finančních výsledků

V roce 2010 vykázalo sdružení celkové příjmy ve výši 1 098 275 Kč. Na těchto příjmech se nejvýznamnější měrou podílela dotace z evropských zdrojů. Při výdajích 963 119 Kč mohlo sdružení alokovat ještě 136 156 Kč na start do roku 2011.

Detailní srovnání hospodaření let 2010 a 2011 je uvedeno v následující tabulce.

Tab. 4.2 Srovnání příjmů a výdajů občanského sdružení D-KLUB Ostrava v letech 2010 a 2011

	Rok 2010	Rok 2011
Celkové příjmy	1 098 275	105 684
Pokles příjmů v roce 2011 ve srovnání s rokem 2010		- 90,4 %
Celkové výdaje	963 119	96 490
Pokles výdajů v roce 2011 ve srovnání s rokem 2010		- 90,0 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokladů D-KLUBu Ostrava, o.s.

Za rok 2011 se sdružení podařilo získat příjmy ve výši 105 684 Kč, což je ještě o bezmála 25 % méně, než tvořil samotný výsledek hospodaření předchozího roku. Členové sdružení se v tomto roce s mnohem vyšší intenzitou věnovali svým občanským profesím a zcela logicky se tato změna projevila v hospodaření sdružení, neboť neměli prostor zpracovávat žádosti o granty a především výpadek grantů Evropské unie finanční bilanci tohoto roku citelně poznamenal.

5. Závěr

Náplní bakalářské práce byla analýza financování občanského sdružení s cílem srovnat finanční zdroje v různých obdobích činnosti sdružení a analyzovat rozdíly mezi těmito odlišnými obdobími. V rámci práce bylo provedeno srovnání hospodaření sdružení ve dvou z pohledu faktické a ekonomické aktivity zcela odlišných letech 2010 a 2011. Z informací uvedených v kapitolách 3 a 4 je zřejmé a zcela jistě i logické, že aktivity sdružení jsou svázány s časovými a lidskými možnostmi vedoucích členů sdružení. Tedy léta vysoké aktivity jsou rovněž léty vyšších příjmů a výdajů a naopak.

V roce 2010 se díky maximální snaze členů sdružení podařilo realizovat příjmy převyšující jeden milion korun a tomu odpovídající počet akcí. Sdružení se podařilo získat významnou dotaci z fondů Evropské unie, přičemž tato dotace tvořila převážnou část příjmu sdružení v tomto roce. Ostatní příjmy (druhý nejvyšší příjem představovalo firemní a individuální dárcovství) byly ve srovnání s touto dotací řádově nižší. Naopak v roce 2011 v návaznosti na únavu a vyčerpání členů sdružení příjmy jen mírně převýšily sto tisíc korun a tomu odpovídal i výrazně nižší počet organizovaných akcí. V tomto roce tvořilo firemní a individuální dárcovství nejvýznamnější část příjmů, nicméně celkovou výší na úrovni 50 000 Kč je v porovnání s předchozím rokem výrazně nižší a to o 114 049 Kč, což je téměř o 70 % méně než v roce 2010. Přesto tvoří firemní a individuální dárcovství nejstabilnější složku příjmů sdružení.

V předchozích kapitolách bylo shromážděno a analyzováno maximální množství dostupných informací formou několika strukturovaných rozhovorů s představiteli sdružení. Ne všechny vyžádané informace byly poskytnuty, přesto se získaná data jeví jako dostatečná pro provedení srovnání dvou ekonomicky odlišných let. Z těchto rozhovorů vyplynula mimo faktických informací také následující pozorování a podstatná fakta.

Významným předpokladem úspěchu získání příspěvku občanským sdružením je angažovanost členů v podobě osobního kontaktu s potenciálními donátory, nutnost mít jasnou vizi a schopnost přesvědčit je, že poskytnuté prostředky budou přínosné a nebudou zmařeny.

Jak se mohli členové občanského sdružení nesčetněkrát přesvědčit, jako relativně neznámá a malá organizace má sdružení velmi malou šanci získat prostředky z veřejných zdrojů. Proto mají členové sdružení v úmyslu v následujících letech pracovat na zviditelnění a propagaci sdružení v první fázi na oblastní úrovni. Následně by pak chtěli směřovat k vybudování

profesionální neziskové organizaci s nadregionální a snad i mezinárodní působností. Pro tyto smělé plány do budoucna neuvažují činitelé sdružení o významném podílu financování z grantů. Ukazuje se, že pro dlouhodobou stabilní činnost je potřeba získat stálé a relativně stabilní sponzory, kteří menší měrou ale pravidelně podporují činnost sdružení. K těmto zdrojům patří na základě výsledků komparace dvou odlišných období činnosti zkoumané neziskové organizace individuální a firemní dárcovství.

Z vlastních výdělečných činností sdružení vyzdvihují členové cestopisné besedy a přednášky. Dětské pořady jsou náročné na čas a díky svému charakteru jsou pro členy sdružení rovněž fyzicky výrazně namáhavější.

Pro vlastní chod sdružení je rovněž podle slov vedení sdružení velmi důležité angažovat dostatečný počet členů a rozdělit kompetence tak, aby každý aktivní člen sdružení měl možnost seberealizace a aby zároveň existovala dobrá míra zastupitelnosti. Tato pravidla jsou ale obecná a platná ve všech zájmových i profesních organizacích.

Seznam použité literatury

Odborné knihy

BOUKAL, P. *Nestátní neziskové organizace (teorie a praxe)*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. 304 s. ISBN 978-80-245-1650-9.

BOUKAL, P., VÁVROVÁ, H. a kol. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. 1. vyd. Praha: Oeconomica 2007. 116 s. ISBN 978-80-245-1293-8.

FRIČ, P. a R. GOULLI. *Neziskový sektor v České republice*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. 203 s. ISBN 80-86432-04-1.

HYÁNEK, V. *Neziskové organizace: teorie a mýty*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 132 s. ISBN 978-80-210-5651-0.

OTRUSINOVÁ, M. *Hospodaření nepodnikatelských organizací, studijní pomůcka pro distanční studium*. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně 2009. 133 s. ISBN 978-80-7318-789-7.

PELC, V. *Daňové podmínky působení neziskových subjektů*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck 2010. 164 s. ISBN 978-80-7400-190-1.

REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. akt. vyd. Praha: EKOPRESS, s. r.o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

RŮŽIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně*. 10. akt. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 247 s. ISBN 978-80-7263-538-2.

STEJSKAL, J. *Ekonomika neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, 2010. 270 s. ISBN 978-80-86825-55-7.

ŠEDIVÝ, M. a O. MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 160 s. ISBN 978-80-247-2707-3.

Legislativní zdroje

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje

D-KLUB Ostrava o. s. [online]. Dostupné z: <http://www.d-klub.cz/>

Evropská dobrovolnická služba [online]. Dostupné z: <http://www.evs.cz/?apc=97co>

Je nový občanský zákoník šance nebo hrozba? Svět neziskovek 5/2012 [online]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/sdata/SN_5-12_384.pdf

Neziskový sektor [online]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/Podnikani/Ekonomicka-fakta/Neziskovy-sektor>

Seznam zkratek

ČR – Česká republika

ČSRS – Český svaz rekreačního sportu

ČSTV – Český svaz tělesné výchovy

DMS – (Donor message service), dárcovská textová zpráva

EU – Evropská unie

EUR – Měnová jednotka Evropské unie Euro

EVS – Evropská dobrovolná služba

IČ – identifikační číslo

MV ČR – ministerstvo vnitra České republiky

NUTS II – (Nomenclature of Units for Territorial Statistics), Nomenklatura územních statistických jednotek Evropské unie

OKD – Ostravsko-karvinské doly

SMS – (Short message service), krátká textová zpráva

ZŠ – základní škola

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на вѣдомі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. 5. 2013

Vladimíra Harhajová

Seznam příloh

Příloha č. 1: Upoutávka na cyklus osvětových přednášek pro školní mládež zaměřených na ochranu životního prostředí

Příloha č. 2: Leták propagující environmentální projekt CETUR

Přílohy

Příloha č. 1: Upoutávka na cyklus osvětových přednášek pro školní mládež zaměřených na ochranu životního prostředí

Cyklus osvětových přednášek pro školní mládež zaměřených na ochranu životního prostředí

STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

Způsoby zjišťování, evidence a řešení ekologického zatížení životního prostředí u nás a ve světě

Osvětová environmentální přednáška Radima Ptáčka pro školy a mládež o nakládání se zeminami a podzemními vodami znečištěnými v důsledku havárií a neřízených úniků škodlivin do životního prostředí, o systému evidence kontaminovaných míst, o průzkumných metodách a o sanačních opatřeních.

Ing. Radim Ptáček, Ph.D. je profesním geologem aktivně působícím v oborech hydrogeologie, sanační geologie a geochemie déle než patnáct let. Environmentální osvětu široké veřejnosti včetně mládeže pojal jako své životní poslání.

D-KLUB
TRAVEL EXPEDITIONS

Pořádá sdružení pro outdoorové aktivity D-KLUB Ostrava, o.s. ve spolupráci s geologickou kanceláří GEOoffice, s.r.o. Bližší informace na www.d-klub.cz

Cyklus osvětových přednášek pro školní mládež zaměřených na ochranu životního prostředí

VODA

dnešní samozřejmost, nebo nedostatkové zboží budoucnosti?

Osvětová environmentální přednáška Radima Ptáčka pro školy a mládež o významu a o podstatě vody, o vodních zdrojích a o jejich ochraně před znečišťováním. Přednáška je doplněna ukázkami měřících zařízení využívaných v praxi.

Kliknutím obrázek zavřete, tažením myši obrázek přesunete. Můžete také využít kurzorových kláves pro přecházení mezi obrázky.

Ing. Radim Ptáček, Ph.D. je profesním geologem aktivně působícím v oborech hydrogeologie, sanační geologie a geochemie déle než patnáct let. Environmentální osvětu široké veřejnosti včetně mládeže pojal jako své životní poslání.

D-KLUB
TRAVEL EXPEDITIONS

Pořádá sdružení pro outdoorové aktivity D-KLUB Ostrava, o.s. ve spolupráci s geologickou kanceláří GEOoffice, s.r.o. Bližší informace na www.d-klub.cz

Příloha č. 2: Leták propagující environmentální projekt CETUR

Sdružení D-KLUB Ostrava nabízí zapojení dětí a mládeže do projektu CETUR jako alternativního doplnku výuky zaměřeného na uvědomění si potřeby šetrnosti a ohleduplnosti vůči životnímu prostředí, potřeby dalšího vzdělávání a motivace pro zapojení do smysluplných dobročinných aktivit.

Osvětový environmentální projekt pro děti a mládež

CEstováním přednáškami k **T**rvalému **U**držitelnému **R**ozvoji (**CETUR**)

Projekt je určen školám, knihovnám a kulturním, vzdělávacím a zájmovým institucím. Projekt CETUR je koncipován formou výpravných audiovizuálních přednášek o cestovatelských a přírodovědných expedicích členů klubu z různých kontinentů a zemí naší planety, jako jsou polární oblasti Kanady, Aljašky či Skandinávie, tropická střední Amerika, vulkány a biosférické rezervace Kanánského souostroví, nebo přírodní zajímavosti z horských oblastí či lužních lesů našeho pevninského regionu. Přednášky jsou určeny žákům II. stupně základních škol a středních škol v dopoledních hodinách (po dohodě s pedagogy a zástupci jednotlivých škol).

O projekcích:

Trvání projekce: 45 minut jednotlivá přednáška k danému tématu a 15 minut diskuse s dětmi. Přednášky jsou zaměřeny na všeobecnou geografii a historii dané země a na přírodní zajímavosti z oblasti botaniky a zoologie.

Témata projekce: Za samotou do kanadské pustin (Yukon a Aljaška – beseda o putování zemí Jacka Londona)
Za kajmany a coro-coro do orinocké delty (beseda o stolových horách a tropických pralesích Venezuely)
Natchez Parkway (beseda o historii osídlování východního pobřeží Ameriky)
Země tisíce jezer a sobů (finské Laponsko – beseda o putování podzimní skandinávskou tajgou)
Kouzlo jižní Francie – Provence (beseda o prázdninové výpravě na řeku jižní Francie)
Ostrov věčného jara a dřímajících vulkánů (beseda o přírodních zajímavostech Kanánských ostrovů)
Florida – slunečná země (beseda o expedici po tropickém jihu USA)

Forma projekce: Výpravná beseda s promítáním z dataprojektoru, s doprovodným audiem, napovídací podklady, dobovými snímky a suvenýry z cest zpestřujícími přednášky. Po ukončení projekce je obvyklá diskuse nad „expedičním deníkem“.

O pořádajícím sdružení:

Sdružení D-KLUB Ostrava, o.s. bylo založeno v roce 2002 jako nezisková organizace provozující činnost zaměřenou na outdoorové aktivity – především pobyt ve volné přírodě, turistiku, vodáctví a expediční výpravu. Posláním D-KLUBu je také napomáhat rozvoji veřejného života, sportu a kultury, zejména formou organizační, osvětové a vzdělávací činnosti pořádaných dobročinných aktivit souvisejících s pobytem ve volné přírodě pro vlastní členy i pro širokou veřejnost, osvětová činnost v oblasti expedičního cestování zaměřená zejména na mládež. Působnost klubu je regionální v rámci celého moravskoslezského kraje. Od roku 2008 se D-KLUB věnuje také mezinárodním výměnám mládeže, multikulturním výměnám a neformálnímu vzdělávání mládeže a osob a mládeži pracující. Od roku 2009 provozujeme pořádané outdoorové programy pro děti a mládež na dětských dnech a dalších významných akcí měst a obcí.

Další podrobné informace o činnosti naší organizace jsou k nalezení na webových stránkách klubu. Kontaktovat nás můžete telefonicky, e-mailem nebo po předchozí dohodě v našich kancelářích v Ostravě Vítkovicích.

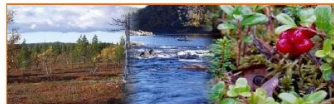
D-KLUB

D-KLUB Ostrava, o.s., kontaktní osoba Ing. Radim Ptáček, Ph.D.
Kanceláře na ul. 1. Máje 348 / 132, Ostrava – Vítkovice 703 00
<http://www.d-klub.cz>, e-mail: info@d-klub.cz, tel: 596 636 211

Země tisíce jezer a sobů

Putování severskou tajgou tentokrát po evropském kontinentu

Výpravná projekce R. Ptáčka Vás zavede do polárních oblastí finského Laponska, kde podzimní ruska září nespočetnými barevnými odstíny, kde vám sobi dávají dobrou noc a kde nejprve musíte vystřídat borůvky a křemeny a pak si můžete užít pohled na slunce. Při projekci expedice za polární kruh finského Laponska společně navštívíme Národní parky Oulanka a Pallas-Tunturi, vykoupejme se v severním ledovém moři za svitu půlnocního slunce, splavíme kaňon zlatonosné řeky Ivalo, budeme se toulat podzimní tundrou mezi stády sobů, zpestříme si večer čerstvě ulovenou štikou a pudinkem s nathranými brusinkami ...

Za samotou do kanadské pustin

Putování severskou tajgou po řekách na pomezí Aljašky a teritoria Yukon

Výpravná projekce Radima Ptáčka Vás zavede do kraje medvědů a sobů, na řeky plné táhnoucích lososů, mezi zlatokopy i původní obyvatelé, a taky do rozlehlých oblastí, kde nepokážete slovy kilometrů všemi směry živačka ... Při projekci expedice projedeme legendární transkanadskou dálnici „Alaska Highway“, navštívíme slavná města z dob zlaté horečky Dawson City a Skagway, na kanoe splujeme Velkou lososí řeku a zlatonosný Yukon, ochutnáme lososa čerstvě uloveného v peřech, poplníme do očí grizzlymu, budeme obdivovat majestátního losa a za zvuku tam-tamů si vychutnáme atmosféru totemových polí a dávných kultur u Kisploxy ...

Za kajmany a coro-coro do orinocké delty

Expedice do pralesů a na stolové hory tropické Venezuely

Výpravná projekce Radima Ptáčka Vás zavede do spleť orinocké delty, na rozlehlé savany Los Llanos, do horských pralesů a na stolové hory Guayanské vysočiny, které botanikové nazývají rájem endemických druhů ... Expedici do Venezuely jsme uskutečnili v lednu 2001 jako naši vůbec první výpravu do tropických oblastí, vyzbrojeni pouze teoretickými znalostmi a zkušenostmi výtvarných z cestopisů a z přednášek zkušenějších odborníků „na tropy“. Přesto jsme jako nezkušení „gringos“ ve světě šerých pralesů i majestátních stolových hor našli to, za čím jsme tam jeli – barevný svět tropické flory a fauny, nekonečný pás zeleně táhnoucí se k horizontu a lidskou kulturu tolik nám vzdálenou a zároveň blízkou.

Ostrov věčného jara a dřímajících vulkánů

Přednáška o expedicích na Kanánské ostrovy Lanzarote, Tenerife a Fuerteventura

S Radimem Ptáčkem tentokrát zavítáme do krajů turisticky velmi známých a vyhledávaných – na ostrovy Lanzarote, Fuerteventura a Tenerife v Kanánském souostroví. Nalezte zde srdce cestovatele uvyklého spíše samotě severské tajgy či tropické džungle uspokojení z cesty do masově navštěvované oblasti? Na ostrovech navštívíme hluboké kaňony i nejvyšší vrchol Španělska, doutnající vulkány v biosférické rezervaci UNESCO, úrodné vinice vypudované na sopečném popel, novodobé obytné stavby Cesara Manriquea v lávových proudch, tajemnou vilu Winter opředenou mnoha pověstmi, proslulý Loro Park s davy turistů i liduprázdné pláže na „větrném“ ostrově ...

Stezkou indiánů za osídlováním Ameriky

Putování po stezce Natchez trace po stopách osídlování východní Ameriky

Natchez trace je stará indiánská stezka vedoucí z Natchez od řeky Mississippi až do města Nashville ve státě Tennessee. V době osídlování Ameriky sloužila nejprve evropským objevitelům a obchodníkům, později vojákům a také se stala trasou americké pošty. Dnes je to téměř 400 mil dlouhá naučná stezka s kusem historie a přírodních zajímavostí východního pobřeží Spojených států. Při projekci expedice projedeme známou nekomerční stezku od samého jihu k severu, přes gumovníkové mokřady a bavlníkové pole až k úpatí pohorí Smoky Mountains, přes historická místa proslulá z doby osídlování Ameriky nebo třeba narozením osobností jako byl Elvis Presley ...

Provence – kouzlo jihu Francie

Přednáška nejen o putování po řekách francouzského jihu

Provence se po většinu roku koupá v nádherném jižním slunci, jehož teplé paprsky a vysoká světelná intenzita nemají v jiných částech Evropy obdoby. Červené taškové střechy starých venkovských sídel kontrastují s modrou oblohou a zářivě bílými vápencovými patřoky. Jižní Francie je od naší vlasti vzdálená pouhý den jízdy autem a je snadno dostupnou destinací pro cestovatele, příznivce historie, kultury i dobrého vína. Projekce Vás provede po vodáckých zajímavých řekách jižní Francie jako je Tarn, Lot, Alier či Ardeche s proslulou skalní bránou, ale také po hlubokých vápencových kaňonech i náhorních páních, po francouzském venkově s auroou středověkých časů, po rozlehlých vinohradech a po zajímavostech azurového pobřeží ...

Florida – slunečná země

Cesta za sluncem a svobodu člověka

Tato klubová expedice proběhla v říjnu a v listopadu 2008 po jihovýchodě USA – startovala v Severní Karolině, trasovala jižní Karolinu a Georgii, křižovala Floridu od severu k jihu a od východu k západu, pokračovala přes státy Alabamu, Mississippi a Tennessee po Natchez Parkway do národního parku Smoky Mountains. Přednáška Vás seznámí převážně s přírodními zajímavostmi subtropické a tropické Floridy. Navštívíme parky s průzračnými vývěry podzemní vody v severní části země, bahnité močály porostlé cypríši plné aligátorů, vodního ptactva a moskytů v centrální a jižní části státu, a také se podíváme na nejjižnější cíp země vzdálený ok 100 mil poutých 90 mil, na Florida Keys – pás ostrovních klenby spojený pouze mosty.